

Тема 5. Ресурси та торгівля. Модель Хекшера-Оліна

- У реальному світі, хоча торгівля частково пояснюється різницею в продуктивності праці, вона також відображає різницю в ресурсах країн.
- Теорія Хекшера-Оліна:
 - Підкреслює різницю в ресурсах як єдине джерело торгівлі
 - Показує, що на порівняльну перевагу впливає :
 - Відносний коефіцієнт фактора (щодо країн)
 - Відносна коефіцієнтна інтенсивність (щодо товарів)
 - Також називається теорією пропорційних факторів

Модель двофакторної економіки

■ Припущення моделі

- Економіка може виробляти два товари - тканину та їжу.
- Для виробництва цих товарів потрібні два джерела, які мають обмежену пропозицію; праці (L) і землі (T).
- Виробництво їжі є трудомістким, а виробництво тканини - трудомістким в обох країнах.
- На всіх ринках панує досконала конкуренція.

Модель двофакторної економіки

Ціни та обсяг виробництва

Обсяг виробництва визначається наявною кількістю факторів виробництва

$$Q_C = Q_C(K_C, L_C),$$

$$Q_F = Q_F(K_F, L_F),$$

де Q_C та Q_F – обсяг випуску тканини та продуктів харчування,

K_C та L_C - це суми капіталу та праці, зайняті у виробництві тканини,

K_F та L_F - суми капіталу та праці, зайняті у виробництві продуктів харчування.

Модель двофакторної економіки

Ціни та обсяг виробництва

Обсяг виробництва визначається наявною кількістю факторів виробництва

$$Q_C = Q_C(K_C, L_C),$$

$$Q_F = Q_F(K_F, L_F),$$

де Q_C та Q_F – обсяг випуску тканини та продуктів харчування,

K_C та L_C - це суми капіталу та праці, зайняті у виробництві тканини,

K_F та L_F - суми капіталу та праці, зайняті у виробництві продуктів харчування.

Модель двофакторної економіки

- a_{KC} = capital used to produce one yard of cloth
- a_{LC} = labor used to produce one yard of cloth
- a_{KF} = capital used to produce one calorie of food
- a_{LF} = labor used to produce one calorie of food

Ці позначення характеризують кількість капіталу чи праці, яка використовується для виробництва певної кількості тканини чи їжі, а не для виробництва однієї одиниці товару.

Причина цього полягає у тому, що тепер існує простір для вибору комбінації вхідних факторів

Модель двофакторної економіки

- $L=2000, K=3000$

- $a_{KC} = 2$

- $a_{LC} = 2$

- $a_{KF} = 3$

- $a_{LF} = 1$

Ці позначення характеризують кількість капіталу чи праці, яка використовується для виробництва певної кількості тканини чи їжі, а не для виробництва однієї одиниці товару.

Причина цього полягає у тому, що тепер існує простір для вибору комбінації вхідних факторів

Модель двофакторної економіки

- $QC : 2QC = a_{KC} * QC ; 2QC = a_{LC} * QC$
- $QF : 3QF = a_{KF} * QF ; 1QF = a_{LF} * QF$
- Загальна кількість машино-годин, що використовуються як для виробництва тканини, так і для харчових продуктів, не може перевищувати загальної пропозиції капіталу та праці:
- $a_{KC} * QC + a_{KF} * QF \dots K, \text{ or } 2QC + 3QF \dots 3,000$ **(5-1)**
- $a_{LC} * QC + a_{LF} * QF \dots L, \text{ or } 2QC + QF \dots 2,000$ **(5-2)**

Модель двофакторної економіки

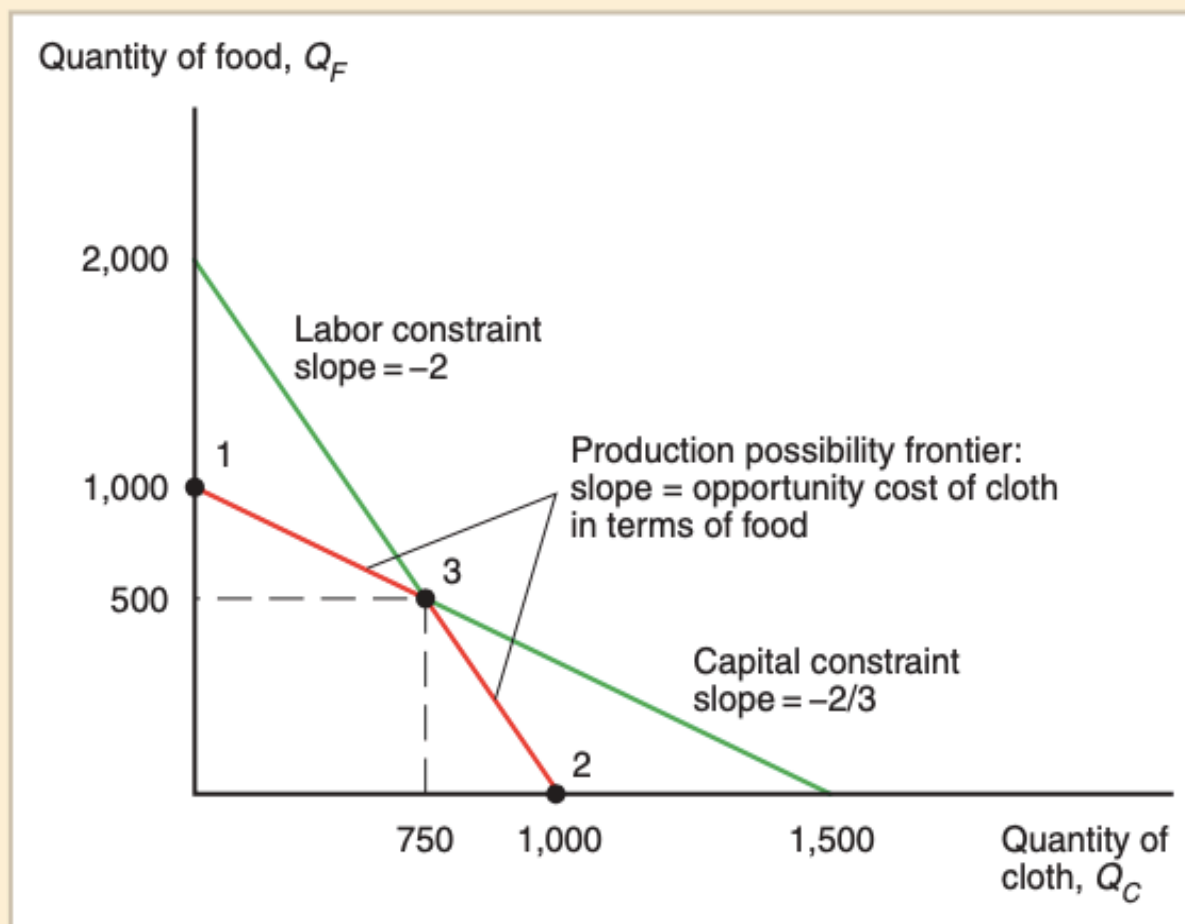

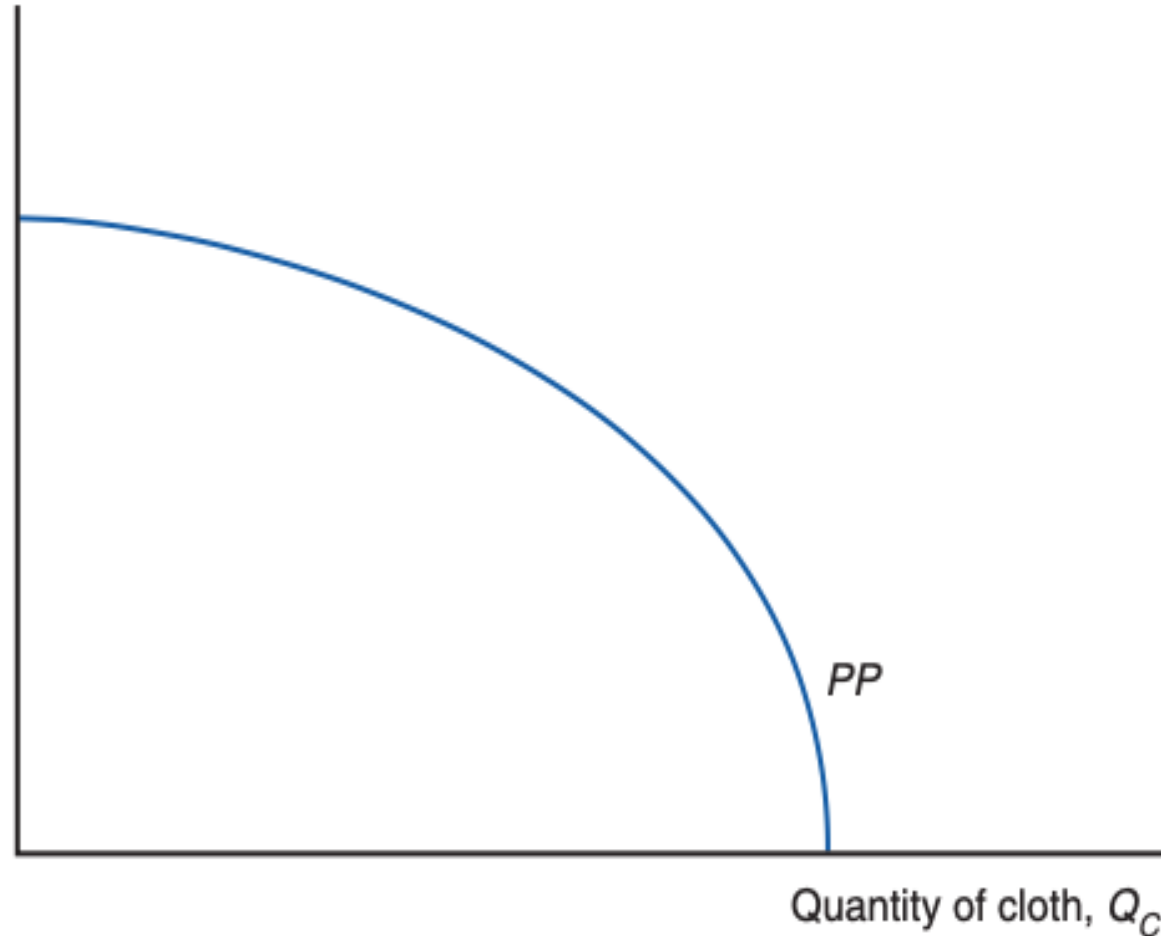
Figure 5-1

The Production Possibility Frontier Without Factor Substitution: Numerical Example

Модель двофакторної економіки

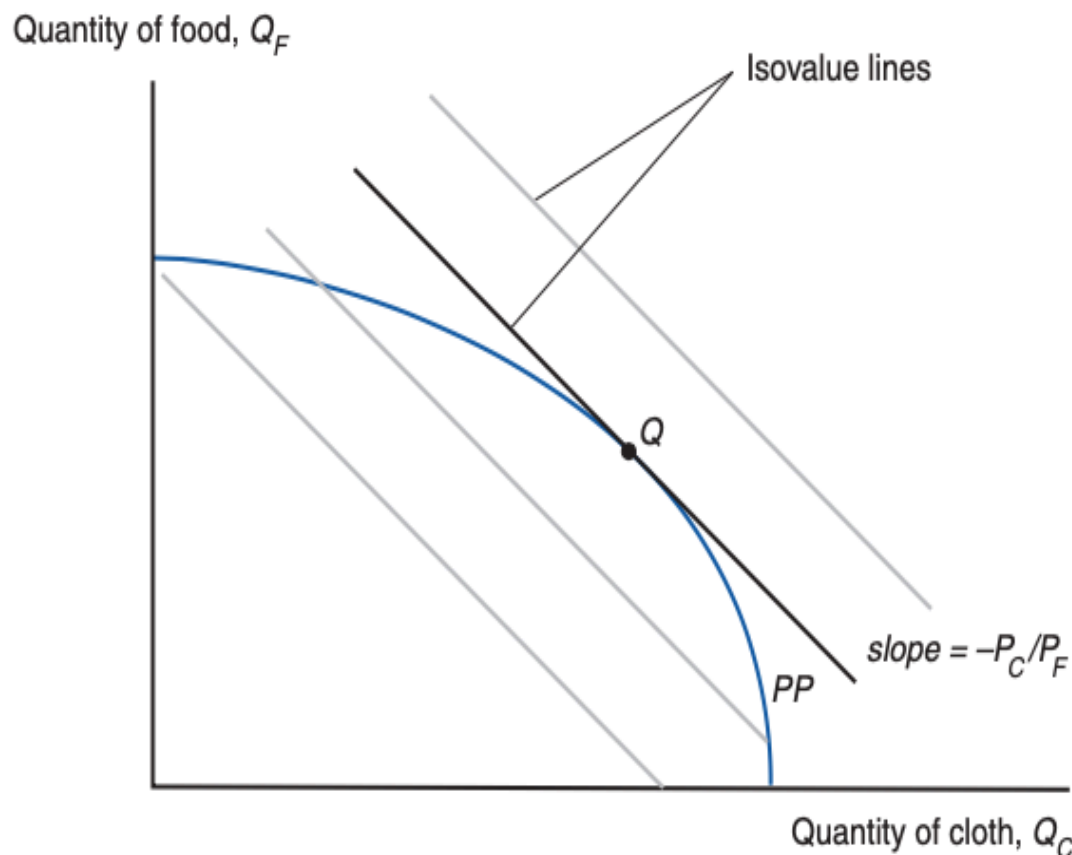
Quantity of food, Q_F

Модель двофакторної економіки

- Фактичний обсяг виробництва (конкретна точка на межі виробничих можливостей) визначається рівнем цін.

Модель двофакторної економіки

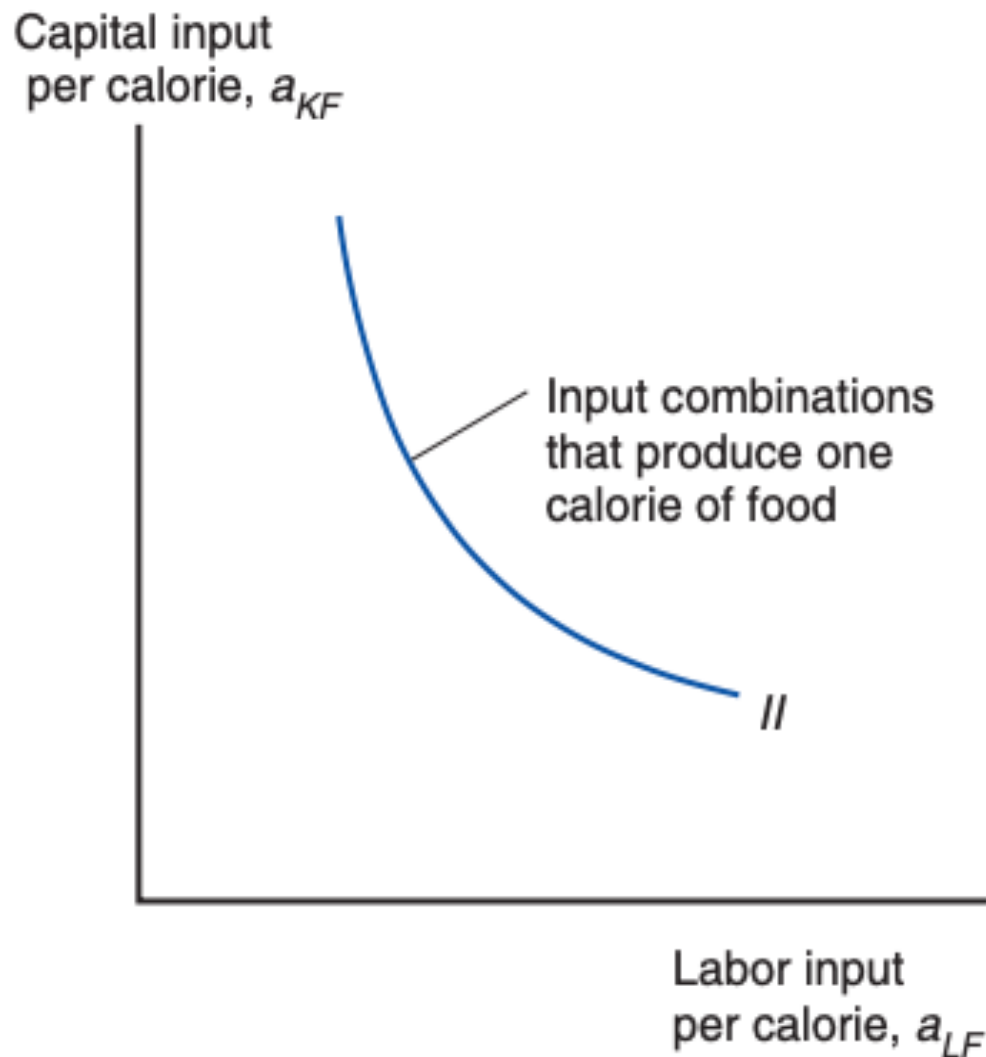
- Обсяг виробництва в економіці становить
- $V = PC * QC + PF * QF$,
- де PC та PF - ціни на тканину та продукти харчування відповідно.

Модель двофакторної економіки

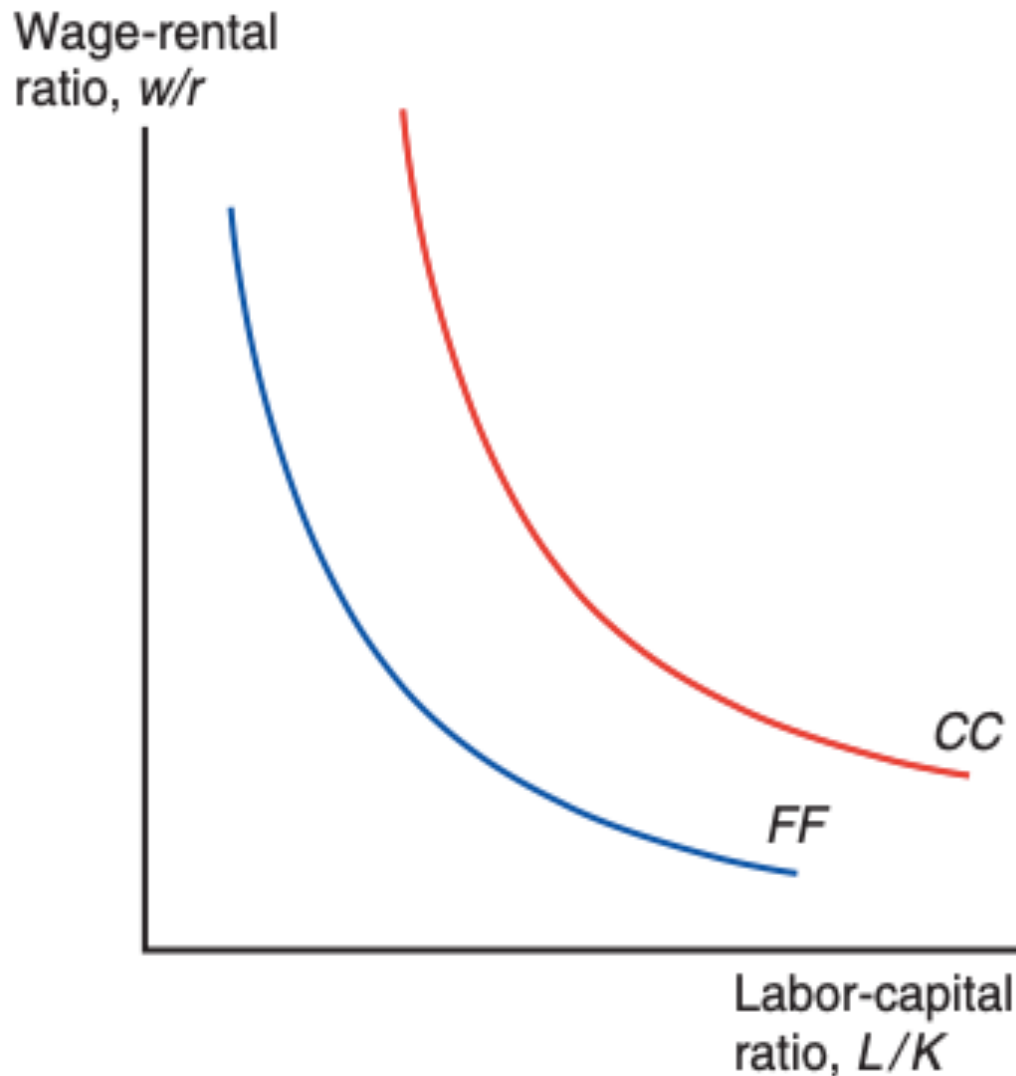

- **Choosing the Mix of Inputs**
- У кожному секторі виробники стикаються не з фіксованими потребами (як у Рікардіанській моделі), а з компромісами, які показують альтернативні комбінації вхідних факторів, які можна використовувати для отримання однієї калорії їжі.

Модель двофакторної економіки

Модель двофакторної економіки

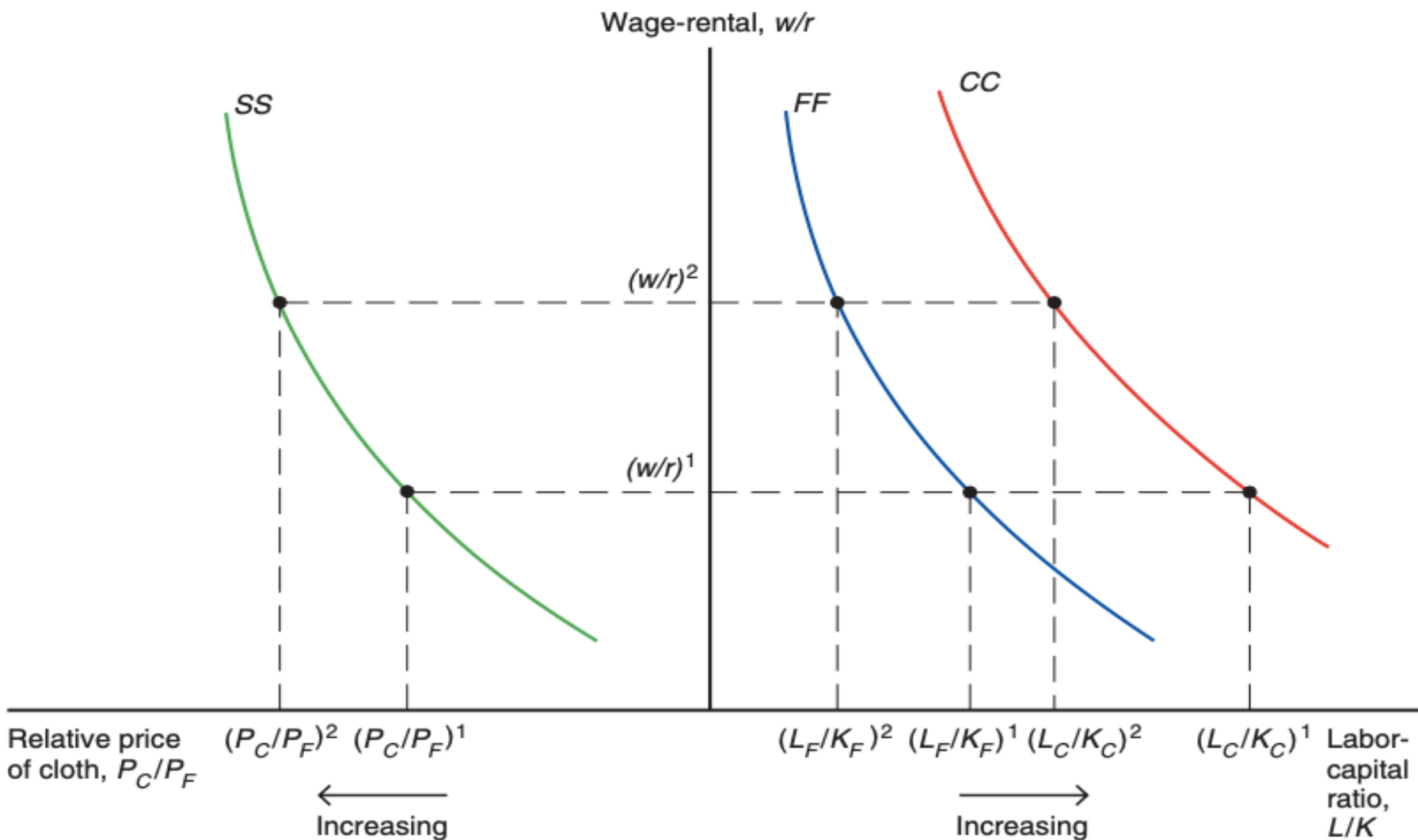
Модель двофакторної економіки

- **Factor Prices and Goods Prices**
- Існує співвідношення один до одного між відношенням ставки заробітної плати до ставки орендної плати, w / r , і відношенням ціни тканини до ціни на їжу, P_C / P_F

Модель двофакторної економіки

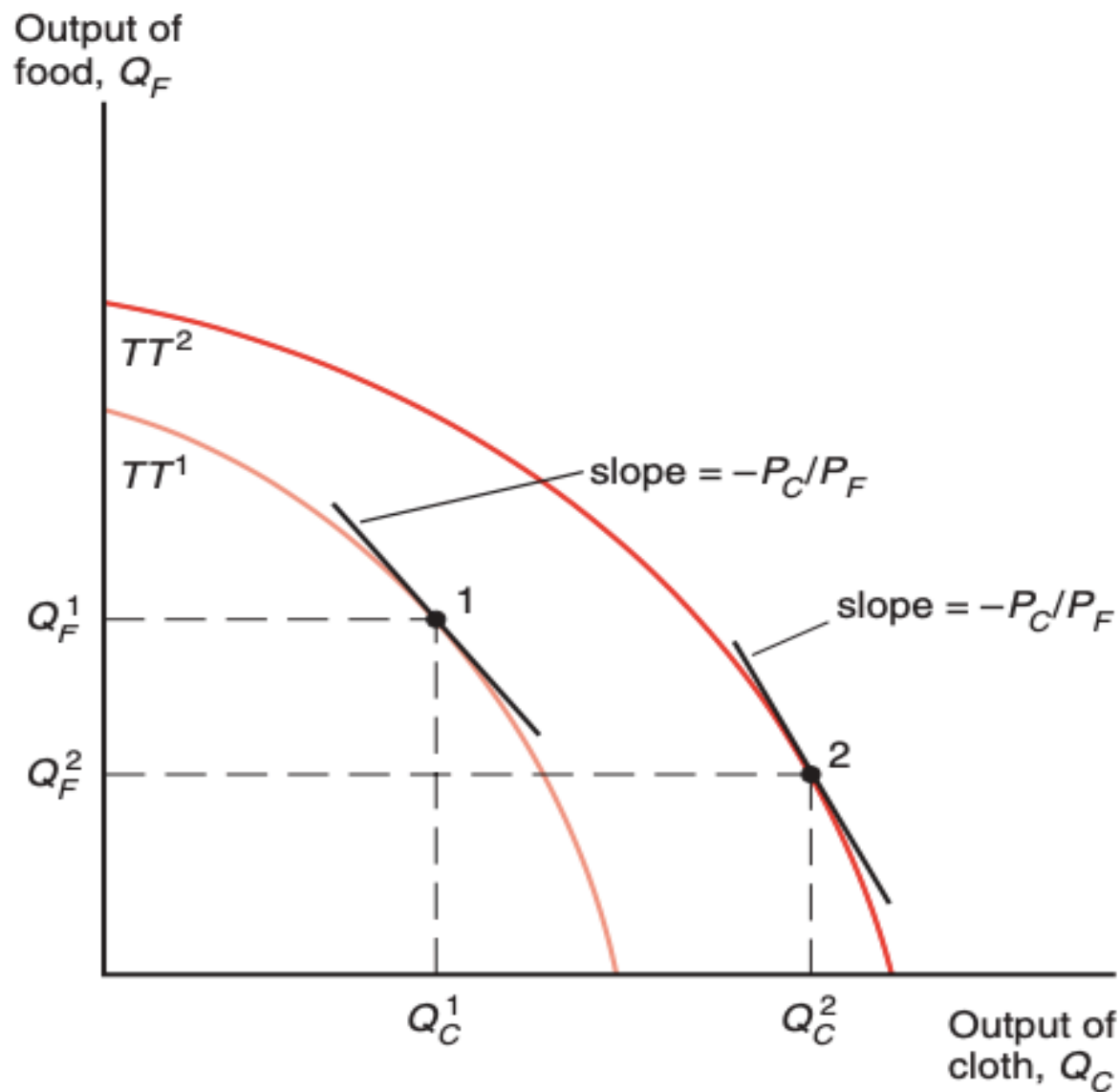

Модель двофакторної економіки

- **Resources and Output**
- При збільшенні обсягу праці в економіці за незмінної технологічної потреби в праці, економіка зможе збільшити обсяг виробництва обох товарів. Але оскільки в нашому прикладі заробітна плата вища в галузі виробництва тканини, то більше працівників почне працювати в цій галузі.

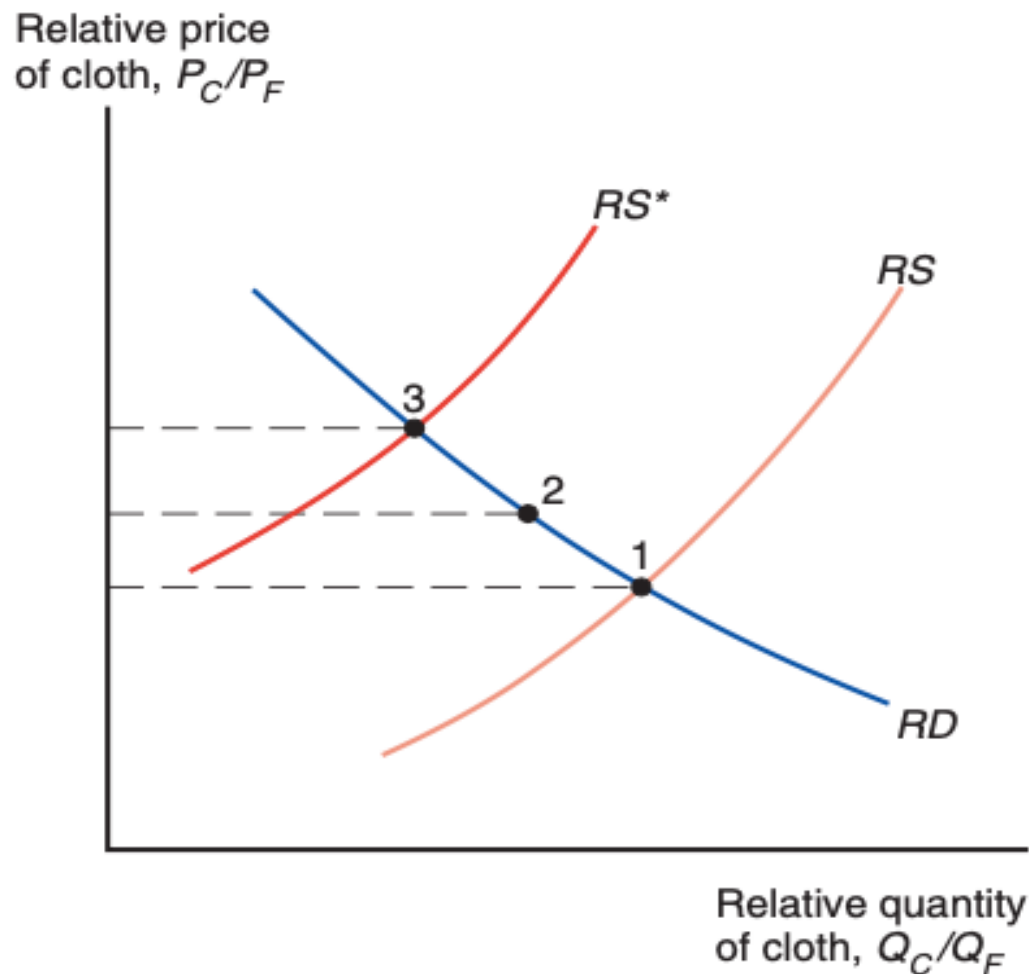
Модель двофакторної економіки

Ефекти міжнародної торгівлі між двофакторними економіками

■ Relative Prices and the Pattern of Trade

Ефекти міжнародної торгівлі між двофакторними економіками

- **Trade and the Distribution of Income**
- Зростання ціни на тканину підвищує купівельну спроможність робочої сили в перерахунку на обидва товари, водночас знижуючи купівельну спроможність капіталу з точки зору обох товарів. Зростання ціни на їжу має зворотний ефект. Таким чином, міжнародна торгівля може мати потужний вплив на розподіл доходу навіть у довгостроковій перспективі.

Ефекти міжнародної торгівлі між двофакторними економіками

- У Home, де відносна ціна на тканину зростає, люди, які отримують свої доходи від праці, отримують прибуток від торгівлі, але тим, хто отримує свої доходи від капіталу, стає гірше. В Foreign, де відносна ціна на тканину падає, трапляється навпаки: працівникам стає гірше, а власникам капіталу - краще.
- Загальний висновок про ефективність розподілу доходів від міжнародної торгівлі в довгостроковій перспективі: власники наділених факторів отримують вигоду від торгівлі, а власники дефіцитних факторів країни програють.